

18.07.2022
м. Біла Церква
Київська область

А К Т

лісопатологічного і санітарного обстеження насаджень ДП «Білоцерківське лісове господарство» в яких заплановані заходи з поліпшення санітарного стану лісів на 2022 рік

Згідно листа ДП «Білоцерківське лісове господарство», (далі ДП «Білоцерківський лісгосп») № 504 від 05.07.2022 року, отриманими повідомленнями про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень, згідно п.п. 3, 4, 5, 13 Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови КМУ № 756 від 26.10.2016 року, з урахуванням змін згідно Постанови КМУ №1224 від 09.12.2020 року), комісією в складі: провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Ситника В.С., інженера охорони та захисту лісу (далі інженер ОЗЛ) ДП «Білоцерківський лісгосп» Хоменка О.Ю., лісничого Веприківського лісництва Петльового І.С., лісничого Сухоліського лісництва Холодного Д.С. та лісничого Доронинського лісництва Савельєва М.Є. обстежені насадження з метою визначення ділянок лісу що за своїм санітарним станом потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, на 2022 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2014 року.

При цьому оглянуто наступні ділянки:

Веприківське лісництво

Категорія захисності – захисні ліси

Кв.5 вид.5 площа 0,8 га, склад 10Сз+Бп, вік 61 рік, повнота 0,65, бонітет 1А, ТЛУ – С₂ГДС;

Категорія захисності – експлуатаційні ліси

Кв.44 вид.2 площа 0,5 га, склад 10Сз+Дз, вік 101 рік, повнота 0,55, бонітет 1, ТЛУ – В₂ДС;

Кв.44 вид.13 площа 0,9 га, склад 10Сз, вік 81 рік, повнота 0,65, бонітет 1, ТЛУ – В₂ДС;

Кв.47 вид.1 площа 18,0 га, ділянка що потребує проведення ВСР знаходиться в північній частині виділу на площі 4,2 га, склад 10Дз+Лпд+Бп, вік 96 років, повнота 0,60, бонітет 1, ТЛУ – С₂ГДС;

Кв.75 вид.19 площа 2,1 га, склад 9Дз1Бп+Сз+Яле+Клг, вік 64 роки, повнота 0,70, бонітет 1А, ТЛУ – С₂ГД;

Сухоліське лісництво

Категорія захисності – рекреаційно-оздоровчі ліси

Кв.64 вид.1 площа 4,2 га, склад 10Дз, вік 120 років, повнота 0,50, бонітет 2, ТЛУ – С₂ГД;

Кв.64 вид.2 площа 4,8 га, склад 10Дз+Бп+Брс, вік 85 років, повнота 0,50, бонітет 2, ТЛУ – С₂ГД;

Дорогинське лісництво

Категорія захисності – рекреаційно-оздоровчі ліси

Кв.20 вид.14 площа 2,0 га, склад 10Сз, вік 69 років, повнота 0,60, бонітет 1Б, ТЛУ – С₂ГДС;

Кв.20 вид.15 площа 1,9 га, склад 7Дчр3Сз+Дз, вік 50 років, повнота 0,75, бонітет 2, ТЛУ – С₃ГДС;

Кв.51 вид.6 площа 4,0 га, склад 10Сз, вік 81 рік, повнота 0,65, бонітет 1А, ТЛУ – С₃ГДС;

У вищенаведених насадженнях виявлено погіршення лісопатологічної ситуації яка пов'язана зі зниженням рівня біологічної стійкості в обстежених деревостанах. Першочергово це пов'язано з впливом негативних чинників таких як (посухи, зниження рівня ґрунтових вод, поступової зміни кліматичних умов, фітопатогенні утворення, екстремальні короткотривалі метеоумови), що підтверджено даними спостережень метеостанцій в регіоні, відмічене підвищення температури повітря та зменшення кількості опадів за даними ДП «Українська геологічна компанія».

Виявлено, що насадження сосни звичайної мають знижений рівень загальної стійкості. Інтенсивна транспірація і випарювання вологи кроною дерев і обмежене забезпечення кореневою системою доступної вологи, внаслідок вологодефіциту, значно послабляють захисні функції дерев. Знижується смолопродуктивність та відбувається зміна хімічного складу живиці, знижується тиск в смоляних ходах, що призводить до зниження стійкості насаджень проти заселення стовбурових шкідників. Ослаблені і дуже ослаблені дерева, заселяються стовбуровими шкідниками такими як: великий та малий соснові лубоїди, короїди, златки, вусачі та інші, які прискорюють всихання дерев. Внаслідок їх інтенсивного живлення на ослаблених і відмираючих деревах та поширення стовбурових шкідників на здорові дерева, лісопатологічна ситуація в насадженнях значно погіршилася.

У чистих та мішаних дубових деревостанах дерева, що мали підпорядкований стан в насадженні та недостатню площу живлення для кореневих систем в першу чергу перетворились на всихаючі та сухостійні. Крім того, виявлено ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком, що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба та поперечним раком дуба що охоплює 100 % периметра стовбура. Це призводить до зламів стовбурів в місцях ураження. Також частково зустрічаються дерева вражені опеньком осіннім, що підтверджується наявністю грибниці під корою. В результаті дії гриба виникає біла гниль коріння та комлевої частини стовбура, що призводить до згнивання кореня. Частина дерев IV – VI категорій біологічного стану має ознаки поточного заселення, або торішнього відпрацювання такими вторинними шкідниками як златки дубова, бронзова, вузькотіла та зелена, дубовий заболонник.

Також у вищевказаних насадженнях спостерігається помітне накопичення захаращеності, у вигляді старого лежачого сухостою, вітровальних дерев та частин зламаних стовбурів.

Для поліпшення санітарно-лісопатологічного стану насаджень ДП «Білоцерківський лісгосп» комісія рекомендує призначити вибіркові санітарні рубки (далі ВСР) з інтенсивністю рубки 14-97 м³/га (згідно матеріалів відводу) на загальній площі **25,4 га.**

Крім того під час обстеження виявлені ділянки лісу що потребують додаткового обстеження так як на частині виділів повнота є нерівномірною, місцями повнота нижча за критичну зазначену в п.27 Санітарних правил в лісах України а саме: Веприківське лісництво кв.5 вид.11 на ділянці присутні галявини що утворилися під час проведення заходів минулих років, також присутні дерева IV – VI категорії біологічного стану які розташовані групами та поодинокі. Кв.47 вид.1 на ділянці виявлена значна кількість суховерхих дерев, свіжого та поодинокі старого сухостою, присутні дерева з дуплами, поперечним раком дуба, стовбуровими та кореневими гнилями. Додаткове обстеження провести згідно п.30 Санітарних правил в лісах України.

Виконання ВСР провести у 2022 році згідно п.п. 6, 12, 14, 17, 26 Санітарних правил в лісах України.

Проведення ВСР не має знизити повноту деревостанів згідно встановленого критичного показника повноти п. 27 Санітарних правил в лісах України.

За станом навколишніх ділянок лісу необхідно встановити посилений нагляд.

Зазначені ВСР провести згідно п.п. 2, 9 Санітарних правил, у максимально стислі строки їх здійснення, з використанням найефективніших методів і

технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

В книзі обліку шкідників та хвороб лісу, стовбурові шкідники лісу не зафіксовані.

Підписи членів комісії:

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

В.С. Ситник

Інженер ОЗЛ
ДП «Білоцерківський лісгосп»

О.Ю. Хоменко

Лісничий
Веприківського лісництва

І.С. Петльовий

Лісничий
Сухоліського лісництва

Д.С. Холодний

Лісничий
Дорогинського лісництва

М.Є. Савельєв